

De verhoogde Christus

Ds. J.J. van Ekeveld – Heidelbergse Catechismus Zondag 19

Zingen: Psalm 118: 8
Lezen: Lukas 21: 20-33
Zingen: Psalm 110: 1, 2, 3
Zingen: Psalm 132: 12
Zingen: Psalm 98: 4

Gemeente, Zondag 19 van de Heidelbergse Catechismus is vandaag aan de orde. We lezen de vragen en antwoorden 50 tot en met 52:

Vraag 50: Waarom wordt daarbij gezet: Zittende ter rechterhand Gods?

Antwoord: Dewijl Christus daarom ten hemel gevaren is, opdat Hij Zichzelf daar bewijze als het Hoofd Zijner Christelijke Kerk, door Wie de Vader alle ding regeert.

Vraag 51: Wat nuttigheid brengt ons deze heerlijkheid van ons Hoofd Christus?

Antwoord: Eerstelijk, dat Hij door Zijn Heilige Geest in ons, Zijn lidmaten, de hemelse gaven uitgiet. Daarna dat Hij ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart.

Vraag 52: Wat troost u de wederkomst van Christus om te oordelen de levenden en de doden?

Antwoord: Dat ik in alle droefenis en vervolging met opgerichten hoofde even Dezelfde, Die Zich tevoren om mijnentwil voor Gods gericht gesteld en al de vloek van mij weggenomen heeft, tot een Rechter uit de hemel verwacht, Die al Zijn en mijn vijanden in de eeuwige verdoemenis werpen, maar mij met alle uitverkorenen tot Zich in de hemelse blijdschap en heerlijkheid nemen zal.

Het gaat hier over: De verhoogde Christus.

1. Hij zit aan de rechterhand Gods (vraag en antwoord 50)
2. Hij waakt over Zijn gemeente (vraag en antwoord 51)
3. Hij komt weder ten oordeel (vraag en antwoord 52)

1. Hij zit aan de rechterhand Gods

Gemeente, zoals u weet zijn er vier trappen in de verhoging van Christus: Zijn opstanding, Zijn hemelvaart, Zijn zitten aan Gods rechterhand en Zijn wederkomst ten oordeel. In deze Zondag gaat het over de derde en de vierde trap van Zijn verhoging: Zijn zitten aan Gods rechterhand en Zijn wederkomst ten oordeel.

Christus is opgevaren ten hemel. Toen Christus binnenkwam in het hemelse heiligdom met Zijn volbrachte werk, heeft Hij van Zijn Vader de plaats aan Zijn rechterhand ontvangen. Dat was in het oosten de ereplaats. Zo gaf de Vader Hem de eer na Zijn volbrachte werk op aarde. Christus had alles volbracht. Hij had de schuld betaald, de zonde verzoend, het heilig recht van God genoeg gedaan, de toorn van God geblust. Dat volbrachte werk heeft de Vader willen kronen en daarom heeft Hij Hem de plaats aan Zijn rechterhand gegeven.

Wat wordt daarmee bedoeld: zittend aan de rechterhand Gods? Het is een vorm van beeldspraak. Beeldspraak waarin ons de eer en de heerlijkheid van de verhoogde Christus in de hemel wordt duidelijk gemaakt. In het Woord van God wordt meermalen gesproken over Gods rechterhand. En dat is dan allereerst een beeld van Gods gunst. Ik denk bijvoorbeeld aan Psalm 16. Daar lezen we: *Lieflijkheden zijn in Uw rechterhand, eeuwiglijk en altoos.* (Ps.16:11) Christus is nu aan die rechterhand van God. Dat wil zeggen: Hij deelt ten volle in die lieflijkheden. Dat wil zeggen: Hij deelt ten volle in de hoogste en lieflijkste gunst van Zijn Vader.

Op aarde moest Hij in Zijn bitter lijden die gunst missen, moest Hij de toorn van God dragen. Toen Hij uitriep in de hof: *Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe.* (Matth.26:38) Toen Hij op Golgotha in de diepte van de hel uitriep: *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?* (Matth.27:46)

Maar nu, nadat Hij alles volbracht heeft, is Hij gezeten aan de rechterhand van God, deelt Hij in Gods hoogste gunst, geniet Hij ten volle de vreugde die Hem voorgesteld was. Dus die plaats aan de rechterhand is een beeld van Gods gunst.

Het is ook een beeld van Gods majesteit. Ik lees in Hebrëeën 1 vers 3 over de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen. En wanneer Jezus ons hier wordt voorgesteld aan de rechterhand van God, dan wil dat zeggen: Hij is door God de Vader met de hoogste majesteit, eer en heerlijkheid gekroond. Op aarde was Hij in de gestalte van een dienstknecht, van een slaaf. In Gethsémané was Hij als een worm en geen man. Hier op aarde gold van Hem wat Jesaja al geprofeteerd heeft: *Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte dat wij Hem zouden begeerd hebben. Hij was veracht, en de onwaardigste onder de mensen.* (Jes.53:2-3) Hier op aarde was Hij de Man van smarten, overdekt met bloed en wonden. Maar nu is Hij verhoogd aan de rechterhand van de Vader. Nu knielen alle verlost en engelen voor Hem neer. Nu schittert Hij daar in hemelse majesteit.

Zittend aan de rechterhand van God... Het is een beeld van Gods gunst. Het is een beeld van Gods majesteit. Het is ook een beeld van Gods macht. We hebben het gezongen aan het begin van deze kerkdienst:

Gods rechterhand is hoog verheven;
Des HEEREN sterke rechterhand
Doet door haar daân de wereld beven,
Houdt door haar kracht Gods volk in stand.

Als oosterse koningen iemand met grote macht wilden bekleden, dan gaven ze zo iemand een plaats aan hun rechterhand. Welnu, zo is het ook met Christus. Hier op aarde lag Hij als een hulpeloos Kindeke in de kribbe. Hij liet Zich binden, als was Hij de grootste misdadiger. Hij hing als een machteloze aan het kruis van Golgotha. Maar nu, nu is Hij verhoogd aan Gods rechterhand. Nu is Hem gegeven alle eer en macht. Nu heeft Hij een Naam ontvangen die boven alle naam is. Nu is Hij verhoogd boven alle machten en krachten. Wie mag in de hemel tegen Hem geschat worden? Geen macht op aarde is met Zijn macht te vergelijken. Hij is de Koning der koningen. Hij is de Heere der heren.

Zie, gemeente, dat alles is opgesloten in dat zitten aan Gods rechterhand. O, dat Gods kinderen toch meer omhoog zouden zien! Weet u wat zo vaak het ongeluk is in het leven van Gods kinderen? Ze kijken zo vaak naar beneden. Ze kijken zo vaak naar de omstandigheden, die zo moedbenemend kunnen zijn. Ze zien veel meer op zichzelf. Dan is er geen hoop en verwachting. O, dat Gods kinderen toch meer omhoog zouden zien! Daar is uw Koning aan de rechterhand van de Vader. Daar deelt Hij in Gods hoogste gunst. Daar schittert Hij in de hoogste heerlijkheid. Daar is Hij bekleed met alle macht. En als je dat waarachtig geloven mag in de strijd en in de aanvechtingen van beneden, dan zeg je: 'Dan gaat het toch goed!' Dan is er geen zaak die er beter voor staat dan de zaak van Koning Jezus en daarom ook de zaak van Gods Kerk.

Welnu, de catechismus vraagt dan: 'Waarom wordt daarbij gezet: Zittende ter rechterhand Gods?' En dan is het antwoord: 'Dewijl Christus daarom ten hemel gevaren is, opdat Hij Zichzelf daar bewijze als het Hoofd Zijner Christelijke Kerk, door Wie de Vader alle ding regeert.'

Hoort u dat? Gods Kerk heeft een Hoofd. En dat Hoofd is in de hemel. Dat Hoofd is Christus. Daarom is die Kerk zo veilig. Het is een teer beeld; het beeld van een hoofd en een lichaam. Gods kinderen vormen samen het lichaam van Christus. En Hij is het Hoofd. Er is een nauwe band tussen een hoofd en een lichaam. Zo is in de wedergeboorte door de Heilige Geest een nauwe band gelegd tussen Christus en Zijn kinderen. De band van het zaligmakende geloof, waardoor ze aan Christus verbonden zijn. Dat is een onverbreekelijke band.

In de Schrift worden daar verschillende beelden voor gebruikt. Ik denk aan de wijnstok en de ranken. De ranken leven uit de wijnstok. Ik denk aan de herder en de schapen. De schapen vormen samen die ene kudde, waarvan Christus de goede Herder is. Zo lezen we hier over het beeld van het hoofd en het lichaam.

Gemeente, als uw hoofd van het lichaam afgeslagen wordt, dan blijft alleen maar de dood over. Uw hoofd kan niet zonder uw lichaam en uw lichaam kan niet zonder uw hoofd. Zo kan Christus niet zonder Zijn Kerk. Ik zou het ook nog anders kunnen zeggen: Hij wil niet zonder Zijn Kerk. Dat is toch een onbegrijpelijk wonder? Hij heeft Zijn gemeente onuitsprekelijk lief. Hij wil niet zonder hen zijn. Hij wil niet zonder Zijn Petrusen zijn en zonder Zijn Thomassen en noem ze allemaal maar op. Hoe laag kan het aflopen met Gods kinderen. Maar al hebben ze het verknoeid en verzondigd, Hij heeft ze lief en Hij wil niet zonder hen zijn. In de hemel, aan de rechterhand van Zijn Vader, verlangt Hij naar Zijn lidmaten. In dat Vaderhuis met die vele woningen maakt Hij plaats

voor hen. Straks zullen zij in het nieuwe Jeruzalem met ziel en lichaam, eeuwig met hun Hoofd in zalige volmaaktheid verenigd zijn.

Christus kan en wil niet zonder Zijn lichaam. Dat lichaam, die Kerk, kan niet zonder haar Hoofd. Die Kerk is in alle dingen totaal afhankelijk van de bediening uit het Hoofd Christus. Hij heeft het gezegd: *Zonder Mij kunt gij niets doen.* (Joh.15:5)

Daar moet je eens over denken. Als Gods kinderen wenen over de zonde, als ze zichzelf verfoeien voor God, als ze buigen onder Gods heilig recht, dat is alles vanuit hun Hoofd. Als ze in de Heere verblijd zijn, als ze zich, zo verloren als ze zijn, verlaten op Gods genade, als ze daar iets smaken van de vrede met God, dan is dat alles vanuit hun Hoofd Christus. Hij is hun leven. Hij is hun blijdschap. Hij is hun rijkdom. Hij is hun heerlijkheid. Zonder Hem zijn ze niets. 'Zonder U kan ik niet zuchten, niet van hier naar boven vluchten.'

Nu is Hij verhoogd aan de rechterhand van de Vader, om daar te bewijzen, zo zegt de catechismus, dat Hij het Hoofd van Zijn gemeente is. Hoe bewijst Hij dat? Wel, door Zijn Kerk te vergaderen. Hij brengt ze toe.

Als er in deze gemeente nu een jongen of een meisje tot God bekeerd wordt, als er hier een jongen of een meisje voor de Heere gaat belijden: 'O God, ik heb tegen U gezondigd. Zou er voor zo één die alles verknoeid heeft, nog genade zijn?', dan is dat het bewijs dat Christus het Hoofd van Zijn Kerk is. Hij bewijst dat in het toebrengen van die lidmaten van Zijn lichaam. Hij bewijst dat in het vergaderen van Zijn gemeente. Hij bewijst dat ook in het bewaren van Zijn Kerk. Ons tweede punt is:

2. Hij waakt over Zijn gemeente

Die Kerk wordt aangevochten en bestreden. Gemeente, als het aan Gods kinderen lag, dan was er al eeuwenlang geen Kerk meer geweest. Maar dat die Kerk er altijd nog is, twintig eeuwen nadat Jezus het offer bracht op Golgotha, dat is het heerlijke bewijs dat Hij het Hoofd van Zijn Kerk is, Die Zijn Kerk in stand houdt.

Hij bewijst dat Hij het Hoofd van Zijn Kerk is door Zijn kinderen te onderwijzen en te leiden door Woord en Geest. Hij bewijst het door Voorbidder te zijn bij de Vader. *Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige.* (1 Joh.2:1)

Hij bewijst het door Zijn Kerk te regeren. Het slot van het antwoord zegt het: 'Door Wie de Vader alle dingen regeert.' Dan gaat het over zijn middelaarsmacht. Als de tweede Persoon uit het goddelijke Wezen, God uit God, Licht uit Licht, heeft Christus alle macht. Maar hier gaat het over de macht die Hem gegeven is als Middelaar, op grond van Zijn volbrachte werk. Met die macht regeert Christus Zijn Kerk, door Woord en Geest. Hoort u dat? Hij regeert! Hij regeert zo dat het Hem nooit uit de hand loopt.

O, let daar op, kind van God, als uw weg door de diepte gaat. Als u onbegrijpelijke beproevingswegen moet gaan. Als de duivel tegen je zegt: 'Dacht je dat Hij van je afweet? Dan zou je die diepe weg niet hoeven te gaan.' Hij regeert! Het loopt Hem nooit uit de hand. Hij regeert ook als u met Job op de ashoop komt, als u met David moet omzwerven. Als u met Asaf moet zeggen: 'Mijn bestraffing is er iedere morgen.' Als u met Paulus iedere dag de pijn voelt van de doorn in uw vlees. Hij regeert en Hij vergist

Zich niet! Zijn regering is een wijze regering, een liefdevolle regering. Hij weet volmaakt wat ieder van Zijn lidmaten nodig heeft. En omdat Zijn regering een liefdesheerschappij is, geeft Hij Zijn kinderen ook wel eens een tik. Als je kinderen hebt en je houdt van je kinderen, dan hebben ze ook wel eens een kastijding nodig, een tik. Nou, dat doet Hij ook wel eens. Hij geeft Zijn kinderen wel eens een tik met de roede van de kastijding. Maar als ze dan de liefde aan die roede proeven, dan zeggen ze: ‘Heere, dank U wel!’

‘Door Wie de Vader alle dingen regeert.’ Christus regeert ook heel deze wereld. *Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.* (Matt.28:18) De touwen van het wereldbewind liggen in Zijn handen. De wereld wordt niet geregeerd vanuit Washington of Moskou of vanuit Peking, maar vanuit het hof des hemels.

Ik heb een oud kind van God gekend, de oude Bart Roest uit Scherpenzeel. Hij was al tachtig jaar oud en hij las iedere dag trouw zijn krant. Dan kwamen er wel eens kinderen van God op bezoek die zeiden: ‘Man, dat je daar nu nog zin in hebt! Nog even en dan mag je voor eeuwig naar huis. En dan iedere dag die krant lezen...?’ Dan zei hij: ‘Luister, ik lees in die krant hoe mijn Koning de wereld regeert.’

Heb je zo de krant wel eens gelezen, gemeente, met de opengeslagen Bijbel ernaast? O, als ik dat geloven mag, als dat waar mag zijn: ‘Mijn Koning regeert de wereld’, dan hoef ik niet bang te zijn als ik hoor van oorlogen en geruchten van oorlogen, hongersnoden en pestilentiën op verscheidene plaatsen. Dan hoef ik niet bang te zijn, want dan mag ik weten: die Koning regeert! Dwars door alle wereldgebeurtenissen heen, dwars door alle bloed en tranen heen, baant Hij de weg naar de grote dag van Zijn toekomst. Dan mag Gods kind het weten: Wat er ook gebeurt, toch gaat het goed. Want het doel van de wereldregering is de eer van God, de zaligheid van Zijn gemeente en de ondergang van het rijk van satan. Daar loopt het op uit!

Welnu, zo zit de verhoogde Christus aan de rechterhand van God. Maar zo waakt Hij ook over Zijn gemeente.

De catechismus vraagt verder: ‘Wat nuttigheid brengt ons deze heerlijkheid van ons Hoofd Christus?’ Ik zou zeggen: de catechismus zou de catechismus niet zijn als deze vraag niet gesteld wordt. Altijd weer vraagt de catechismus naar het nut, naar de troost. Altijd weer is het een echt troostboek. Wat is het nut, wat is de troost ervan?

‘Eerstelijk, dat Hij door Zijn Heilige Geest in ons, Zijn lidmaten, de hemelse gaven uitgiet.’ Christus heeft in Zijn gehoorzaamheid en dood een schat van hemelse gaven verworven. Die deelt Hij uit. In Psalm 68 staat dat Hij gaven genomen heeft. Daarbij gaat het over de ten hemel gevaren Christus. Hij heeft gaven genomen heeft om uit te delen onder de mensen. Ja, zelfs aan wederhorigen (mensen die niet luisteren willen), opdat ze bij de Heere zouden wonen. Hij deelt Zijn gaven uit. Hij giet ze uit, staat er. En hoe veel Hij ook uitdeelt, de volheid van Zijn gaven wordt niet minder. Hij giet ze uit. Dat wijst op overvloed. Dat wijst op volheid.

Eén kruimeltje, één druppeltje van Hem is al zo’n wonder. Ik heb zelfs geen kruimeltje, ik heb zelfs geen druppeltje verdiend. Het is alles zo verzondigd en daarom is het kleinste kruimeltje zo’n wonder. Daar zinkt Gods kind onder weg. Daar zeg je: ‘Hoe is het mogelijk voor zo één als ik?’ Maar nu wordt hier niet gesproken over een kruimeltje. Nu wordt hier niet gesproken over een druppeltje. Maar hier wordt gesproken over uitgieten!

Gemeente, dat is een volheid die nooit vermindert. De schuren van Jozef raakten een keer leeg, al duurde het zeven jaar. Maar de schuren van de grote Jozef blijven altijd vol. *En uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade (Joh.1:16)*, schrijft Johannes.

Hij giet Zijn gaven uit door Zijn Geest. De zaligmakende werkingen van de Heilige Geest zijn door Christus verworven. En Christus heeft het van Zijn Geest gezegd: *Hij zal het uit het Mijne nemen en zal het u verkondigen. (Joh.16:14)*

Die Geest voegt niets aan het werk van Christus toe, maar neemt alles uit Zijn volheid en deelt het mee, deelt het uit. Die Geest heeft de liefdesband tussen Christus en Zijn gemeente tot stand gebracht, tussen het Hoofd en het lichaam. Die Geest heeft het kanaal geopend waardoor de hemelse gaven van Christus in het leven van Zijn lidmaten vloeien.

Op de toepassing van de Heilige Geest komt het aan, gemeente. Zonder de toepassende werking van de Geest zullen we nooit werkelijk onze zonden bewenen, zullen we nooit onszelf mishagen, zullen we nooit roepen om genade, zullen we nooit de heerlijkheid van Christus zien, zullen we nooit met onze nood en dood tot Hem vluchten. Dat is het werk van de Geest van Christus.

En als u vraagt welke gaven Hij dan uitgiet en uitdeelt... mag ik het zeggen? De wedergeboorte en de inplanting in Christus. De gave van het zaligmakende geloof, waardoor we aan Christus verbonden worden. De gave van de hoop, waardoor we ons op Christus leren verlaten. De gave van de liefde, waardoor we in hartelijke wederliefde uitroepen: *Ik zal u hartelijk liefhebben, HEERE, mijne Sterkte! (Ps.18:2)* De gave van de vrede; vrede met God door onze Heere Jezus Christus, vrede op rechtsgronden, een vrede die alle verstand te boven gaat.

Als het gaat over die gaven die Hij uitgiet door Zijn Geest, dan kunnen we het zo samenvatten: het is alles wat een verloren zondaar nodig heeft om hier welgetroost te leven en om straks zalig te sterven. Als we daarop letten, gemeente, dan heeft Gods Kerk álles in Christus. Niets in onszelf; dat is een levensles waar je nooit klaar mee komt. Niets in mij, maar alles buiten mij, in Hem, die dierbare Heere Jezus. Hij is ons geworden tot wijsheid van God, tot rechtvaardigmaking, tot heiligmaking, ja tot een volkomen verlossing. En het wordt uitgegoten vanuit de volheid in Christus, door Zijn Geest.

En let erop - de catechismus benadrukt het - het zijn gáven. Het wordt gegéven. Het is gegeven goed. Het is genade alleen. Al onze verdiensten en onze waardigheid doen hier niet mee. Het haalt een grote streep door al het onze.

Niet het offer dat ik breng,
Niet de tranen die ik pleng,
Schoon ik ganse nachten ween,
Kunnen redden, Gij alleen.

Niet op grond van mijn werken, van mijn tranen, van mijn gebeden, van mijn verdiensten. Het wordt gegeven uit genade alleen, om Christus' wil. Alles wat van ons is

wordt hier totaal afgebroken. En gelukkig, gemeente, als we ons daar voor over krijgen. Door de ontdekking van de Heilige Geest leren Gods kinderen zich kennen als diep bedorven, zonder enig goed. Dan ga je zeggen wat die oude Klaas Kuipenga zei tegen Hendrik de Cock, die het toen nog niet begreep, maar later wel: 'Als ik nog één zucht tot mijn zaligheid moest toedoen, dan was het voor eeuwig verloren.' Maar wat een eeuwig wonder, zelfs die ene zucht hoef ik niet toe te brengen. Het is alles alleen en uitsluitend genade, vrije genade. En in het Evangelie wordt ons verkondigd: die genade is er, rijk en vrij! Het is een onuitputtelijke genadevolheid!

Het zijn hémelse gaven die Hij uitdeelt. Hemelse gaven, omdat ze van eeuwigheid in de hemel al zijn uitgedacht, omdat ze vanuit de hemel worden geschonken, omdat ze het hart hemelsgezind maken, omdat ze ons voor de hemel voorbereiden, omdat ze ons naar de hemel doen verlangen, omdat ze het hart met hemelse vreugde en blijdschap vervullen.

Waar deelt de Geest die gaven uit, gemeente? Ik zou zeggen: allereerst in de kerk. Allereerst onder de prediking van het Woord. Dan zijn Gods dienstknechten 'uitdelers' van die gaven. Laat het toch een wonder zijn dat er iedere zondag een kerkdienst is. Die gaven worden uitgedeeld en uitgegoten in Zijn lidmaten. Hoe vuil, hoe melaats, hoe schuldig ook. Christus giet Zijn gaven in hen uit door Zijn Geest.

Vervolgens staat er dat Hij ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart. Weer die middelaarsmacht, die almacht, die gegeven macht in hemel en op aarde. Christus is sterker dan de macht van de hel. Hij kan zeggen: *Ik heb de sleutels van de hel en van de dood.* (Openb.1:18) *Ik heb de wereld overwonnen.* (Joh.16:33)

Met deze middelaarsmacht waakt Hij over Zijn Kerk. Want er zijn machtige vijanden die niet ophouden de gemeente Gods aan te vechten. Het blijft hier een strijdende Kerk. Daartegen hebben de lidmaten van Christus geen kracht. Wie is in staat om dat eigen ellendige zondaarsbestaan eronder te houden? Wie is in staat om staande te blijven in het midden van de verleidingen van een wereld die in het boze ligt? Wie is in staat de satan te verslaan? In eigen kracht kunnen we geen ogenblik staande blijven. En toch wordt Gods Kerk door al die vijanden niet overwonnen. Weet u waarom niet? Luther zong het al: 'Ons staat een sterke Held terzij!'

Er is een sterke Held, Die alle vijanden verslagen heeft en Die vanuit de hemel Zijn Kerk beschut en bewaart, zegt de catechismus. Die sterke Held is Koning Jezus. Hij beschut; dan kunnen we denken aan een beschermend schild, waarop alle vurige pijlen van satan afstuiten. Zo is Zijn macht.

Er staat ook dat Hij bewaart. Zoals u kostbaarheden waar u aan gehecht bent zuinig bewaart, zo bewaart Hij Zijn Kerk als de appel van het oog. Dan mogen we zeggen: de macht van Koning Jezus staat garant voor de bewaring van Zijn Kerk en die sterke Held verlaat de Zijnen nooit.

Niet dat ze dat altijd bekijken kunnen, dat is wat anders. Maar het hangt gelukkig niet af van wat Gods kinderen ervan bekijken kunnen. Het ligt vast in Hem. De poorten der hel zullen Zijn gemeente niet overweldigen. Als we dan in de strijd en in de aanvechtingen het hoofd omhoog mogen heffen - en weer zeg ik: keken Gods kinderen toch meer

omhoog! - dan zal het zijn: 'Niets zal ons kunnen scheiden van die bewarende hand van die liefdevolle Jezus!' Dat brengt ons bij onze derde gedachte. Maar we willen eerst zingen Psalm 132 vers 12:

Wat vijand tegen Hem zich kant',
Mijn hand, Mijn onweerstaanb're hand
Zal hem bekleên met schaamt' en schand';
Maar eeuwig bloeit de gloriekroon
Op 't hoofd van Davids grote Zoon.

Het gaat in Zondag 19 over: De verhoogde Christus. We zagen: Hij zit aan de rechterhand Gods. We zagen: Hij waakt over Zijn gemeente. We zien tenslotte:

3. Hij komt weder ten oordeel

'Wat troost u...' Weer de vraag naar troost! 'Wat troost u de wederkomst van Christus om te oordelen de levenden en de doden?' Ook hier is de catechismus weer troostboek. De catechismus spreekt over de troost van de wederkomst. We weten allemaal dat de Heere Jezus terugkomt. Dat weten jullie ook, kinderen. Als ik iets zeg over 'de jongste dag', dan weten jullie wel wat ik bedoel. Dat is die grote dag waarop de hemel opengaat en waarop de Heere Jezus komt met de wolken om te oordelen. Denken jullie daar ook wel eens aan, dat het naar die grote dag toe gaat? Dat kan zomaar ineens zijn. Hij zal komen als een dief in de nacht.

Als er vannacht bij jullie een dief in komt breken - ik hoop dat natuurlijk niet, maar áls dat zou gebeuren - dan belt die dief vanavond om tien uur niet op en zegt: 'Vannacht om drie uur kom ik bij jullie inbreken'. Nee, die dief komt zomaar onverwacht. Dan word je 's morgens wakker en dan is de hele kamer overhoop en je zegt: 'Er is vannacht een dief geweest!'

Zo onverwacht zal de Heere Jezus komen. Kan dat? Heb je al een nieuw hart? Want dat is nodig, anders zal het verschrikkelijk zijn. Maar als je een nieuw hart mag hebben, als je een kind van God mag zijn, dan zegt de catechismus dat het een troost is dat Hij komt met de wolken.

Gemeente, het gaat naar die grote dag van Zijn wederkomst. Het was de boodschap van de engel toen Christus opvoer ten hemel: 'Zoals u Hem hebt zien heengaan, zo zal Hij wederkomen.' Het gaat naar die grote dag! Voor allen die voor eigen rekening staan, buiten Christus, zal dat een schrik zijn. Hij komt om te oordelen de levenden en de doden. Hij komt als die grote Rechter van hemel en aarde. U zult ook staan voor Zijn rechterstoel.

Alle oog zal Hem zien. De mensen die in Nieuw-Zeeland wonen, aan de andere kant van de aardbol, zullen Hem zien en ook de mensen die in Nederland wonen. U moet niet vragen hoe dat mogelijk is. Zou Hij Die hemel en aarde uit het niet heeft voortgebracht, enkel door het woord van Zijn kracht, dat niet kunnen bewerken?

Dan zullen alle mensen geoordeeld worden, hoofd voor hoofd. Al die miljarden en miljarden mensen die de eeuwen door hebben geleefd. Misschien denken jullie wel,

jongelui: Hoe kan dat nou? Eén dag en dan al die miljoenen mensen, die persoonlijk geoordeeld worden? Het moet toch wel eeuwen duren voordat ieder aan de beurt komt? Ja, zo denken we als we vanuit de tijd denken. Maar dan is de tijd er niet meer. Dan is de eeuwigheid aangebroken. Wij zijn hier in dit leven, helemaal binnen de kaders van de tijd. Maar ik lees in de Openbaring dat de tijd er dan niet meer zal zijn. Op de jongste dag is de eeuwigheid aangebroken. Dan zal ieder mens, hoofd voor hoofd, geoordeeld worden. Heel persoonlijk. En dan zal ieder mens gesteld worden voor die rechterstoel van Christus. De groten en rijken van deze aarde: Obama, Sarkozy, Poetin, Hitler en Stalin. Maar ook de armen en de geringen, die in een klein hoekje hebben geleefd. Voor die rechterstoel zullen de ambtsdragers staan, de dominees en de ouderlingen en de diakenen en ook alle gemeenteleden. U en wij allemaal. En dan zal het vonnis worden geveld.

O gemeente, wat een ontzaglijke dag zal dat zijn! De stem van de archangel en het geluid van de bazuin zullen klinken en de engelen zullen de mensen verzamelen. Gods kinderen rechts; de schapen. En alle anderen links; de bokken. De engelen zullen precies weten waar ze u en mij moeten zetten. Wij kunnen ons zo in mensen vergissen. Wij kunnen ons zo in onszelf vergissen. Maar de engelen zullen zich dan in niemand vergissen. Ze zullen precies weten waar ze ons dan moeten zetten.

Wat zal het dan erg zijn onbekeerd te zijn. Denkt u daar wel eens over: Als ik nu straks onbekeerd zal moeten sterven, dat zal zo verschrikkelijk zijn? Als je daar een besef van had, dan zou je toch geen rust meer hebben voordat je weten mocht geborgen te zijn? Want nu wordt u nog geroepen en genodigd. Nu weent Jezus nog over uw onbekeerde hart, zoals Hij eens weende over een onbekeerlijk Jeruzalem. Als het Evangelie gebracht wordt, dan druppen, om zo te zeggen, de tranen van een wenende Jezus in het midden van de gemeente.

Maar wee ons als we Zijn bloed onrein hebben geacht! Dan zal Hij lachen in ons verderf, staat er. Dan zal Hij spotten als onze vreze komt. Ontzettend, als het dan in onze oren zal klinken: 'Gaaf weg van Mij, al gij werkers der ongerechtigheid, in het eeuwige vuur!' Maar nu klinkt de roepstem nog: Bekeert u toch, bekeert u toch! Leef toch niet langer onbekeerd verder! Vlucht toch met uw ongeredde ziel, met uw onverzoende schuld tot de levende God! Zo gij Zijn stem dan heden hoort, geloof toch Zijn heil- en troostrijk woord. Verhard u niet, maar laat u leiden!

Maar voor Gods Kerk zal die dag een dag van blijdschap zijn. Daar legt de catechismus hier alle nadruk op. De catechismus spreekt hier over de troost van de wederkomst. U moet er altijd maar op letten: de catechismus staat op het standpunt van het geloof. Het geloof is hier aan het woord. Het geloof dat spreekt: 'Kom, Heere Jezus, ja, kom haastiglijk!'

O, wat leeft de Kerk weinig in de verwachting van de wederkomst. Laten we maar eerlijk zijn: wat zitten Gods kinderen ook vast aan het aardse. Wat is er vaak een leven ver bij Hem vandaan. Wat ontbreekt het vaak aan geloofsoefeningen. Dan houden we onszelf een beetje op de been met vertroosting en bemoedigingen, zonder dat het komt tot die vastheid buiten ons. Zouden dat geen oorzaken zijn waarom de Kerk zo weinig leeft in de verwachting van de wederkomst?

Wees nu eens eerlijk. Als je nu zeker zou weten dat Hij vannacht komt, hoe is het dan vanbinnen? Een schrik? Of zitten er hier die daar alleen maar met blijdschap aan kunnen denken? Want zo is het hier in het antwoord van de catechismus: 'Dat ik in alle droefenis en vervolging met opgerichten hoofde even Dezelfde, Die Zich tevoren om mijnentwil voor Gods gericht gesteld en al de vloek van mij weggenomen heeft, tot een Rechter uit de hemel verwacht.'

In alle droefenis en vervolging... Dat is het deel van de christen. De christen wordt aan Christus gelijkvormig gemaakt. Ze hebben Jezus vervolgd, ze zullen ook u vervolgen. Dan zegt Paulus: *Altijd in de dood overgegeven om Jezus' wil.* (2 Kor.4:11) Gods kinderen zijn één plant met Hem in de gelijkmaking van Zijn dood. En Christus heeft gezegd: *In de wereld zult gij verdrukking hebben.* (Joh.16:33) Zo wordt er in Handelingen 14 vers 22 gesproken over een ingaan door vele verdrukkingen.

Droefenis en vervolging, dat zijn de voetstappen van Christus. Dat is het kruisdragen achter Hem aan. Dat was in de tijd van de catechismus zeker het geval. Toen vlamden de brandstapels. Toen werden de schavotten in elkaar gezet. Het is alsof we in dit antwoord de vlammen van de brandstapels horen knetteren.

En daarbovenuit - zegt de catechismus - met opgerichten hoofde...! Zoals we dat ook hebben gehoord bij de voorlezing uit Lukas 21. Zou dat ook niet één van de redenen zijn dat Gods Kerk vandaag zo weinig leeft in de verwachting van de wederkomst? We hebben het zo goed, hè? We worden nog niet vervolgd. Het spitst zich wel al meer toe, maar we worden nog niet vervolgd en ons leven is er nog niet mee gemoeid, zoals bijvoorbeeld in Iran, waar christenen worden vervolgd omdat ze christen zijn. Dat is hier nog niet het geval. We hebben het nog zo goed. Dat was in de tijd waarin de catechismus werd opgesteld zo anders. De kerkgeschiedenis leert het ons: juist in tijden van vervolging leeft de Kerk veel dichterbij de wederkomst van Christus.

Ook op het zendingsveld leeft men daar veel dichterbij. Dat is me zo vaak opgevallen. Ik denk aan die oude man op Papoea. Hij bedankte ons dat we daar in die vallei in Langda het Evangelie gebracht hadden en zei: 'Ziet u daar die hoge bergen? Daar achter begint het laagland. Daar zijn nog duizenden mensen die nog nooit het Woord van God hebben gehoord. Wilt u daar ook zendelingen naar toe sturen? Want als Jezus terugkomt en die mensen hebben het nog nooit gehoord, dan zijn ze voor altijd verloren.' En dan merkte je bij die man een leven in de verwachting van de wederkomst. Dat was er ook in de tijd waarin de catechismus is opgesteld.

'In alle droefenis en vervolging met opgerichte hoofde...' De catechismus zegt tegen Gods kinderen: 'Laat nu je hoofd niet hangen, maar hef het omhoog!' Het is vaak zo anders. Dan lopen Gods kinderen met het hoofd naar beneden. Dan is het net als bij David: *Nu zal ik een der dagen door Sauls hand omkomen.* (1 Sam.27:1)

Maar de catechismus zegt het de Zaligmaker na: Als u al die tekenen der tijden ziet geschieden, hef dan uw hoofd omhoog, want uw verlossing is nabij. Zo sprak Christus tot Zijn discipelen. Hef dan uw hoofd omhoog, want er komt een eind aan uw strijden en aan uw lijden. En er komt een eind aan uw zondigen. Het gaat naar dat nieuwe Jeruzalem waar God zal zijn alles en in allen. Hef dan uw hoofd omhoog in uw verdrukkingen, als uw schouders naar beneden gedrukt worden, want het is maar een verdrukking van tien

dagen. Hef dan uw hoofd omhoog in uw lijden en in uw beproevingen. Want het lijden van deze tegenwoordige tijd is niet te waarden tegen de heerlijkheid die ons zal geopenbaard worden. Hef dan uw hoofd omhoog, want uw Koning, uw Verlosser, uw Zaligmaker komt terug!

En dan is het antwoord zo teer, gemeente. 'Dezelfde, Die Zich tevoren om mijnentwil voor Gods gericht gesteld en al de vloek van mij weggenomen heeft.' Dezelfde, Die u zo uitnemend heeft liefgehad dat Hij voor u de hemel verliet, dat Hij voor u wilde dalen in de kribbe. Dat Hij voor u de weg wilde gaan naar Gethsémané en Golgotha. Dezelfde Die u heeft meegenomen in Zijn opstanding en hemelvaart. Dezelfde Die aan Gods rechterhand altijd leeft om voor Gods volk te bidden. Dan mag de strijd hier zwaar zijn en de aanvechtingen en de diepten, maar Hij komt terug en zal recht doen.

Weet u wat u in het antwoord hoort? Mag ik het zo eens zeggen: Die Jezus is geen Vreemde voor me. Mag ik die vraag nu eens stellen? Daar moet u eens mee naar huis gaan. Is Jezus een Vreemde voor u? Dat weet je toch, of niet? Dat ligt toch diep in je hart? Dan moet ik zeggen: Als Hij een Vreemde voor u gebleven is, dan kan ik tot u niet spreken over de troost van de wederkomst. Het kan alleen een troost zijn - dat zien we zo duidelijk hier in dit antwoord - als Hij geen Vreemde voor ons gebleven is. En nog eens: dat wéét je, als Hij je dierbaar geworden is.

Ik weet dat er verschillende geloofsoefeningen zijn. Sommige staan van verre en durven zich niets toe te eigenen. Maar toch, vanbinnen weten ze het: Die Jezus is me zo dierbaar geworden, toen het Evangelie in de nacht van mijn verloren leven voor mijn schuldige ziel openging. Mijn hart hunkert naar Hem. Zoals die man een keer tegen me zei: 'Dominee, ik durf niet te zeggen dat Jezus ook mijn Zaligmaker is, maar mijn ziel hunkert naar Hem.' Dan is Hij toch geen Vreemde voor je. Dan heb je toch iets van Hem gezien, al was het van verre.

Anderen zijn dichterbij gebracht. Ze hebben meer van Hem mogen zien. Ze hebben meer zekerheid. Weer anderen mogen met Paulus zeggen: *Ik weet Wien ik geloofd heb.* (2Tim.1:12)

Er zijn verschillende geloofsoefeningen, maar dit is de kern: Die Jezus, Die straks komen zal met de wolken, is Hij een Vreemde voor u? Of zitten er hier misschien die zeggen: 'Ach, ik durf niet te zeggen dat Hij mijn Jezus is. Dat wordt zo bestreden in mijn leven. Maar dit weet ik: Hij is me dierbaar geworden. Mijn hart schreeuwt naar Hem.' O, dan zou ik zeggen: Houd dan toch maar moed, want Hij Die u dierbaar werd zal terugkomen als die dierbare Jezus, om heel Zijn Kerk thuis te halen. En dan zal Hij recht doen. *Zal God dan geen recht doen aan Zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen?* (Luk.18:7)

Hij zal recht doen, ook over de vijanden. 'Die al Zijn en mijn vijanden in de eeuwige verdoemenis werpen zal.' Weer zo'n belangrijke vraag: Zijn de vijanden van Christus ook mijn vijanden geworden? 'Al Zijn en mijn vijanden...' Dan ben je aan Jezus' kant gekomen. Hij zal al die vijanden ten onder brengen. Hij zal ze werpen in de eeuwige verdoemenis, staat er.

Een vreselijk woord, gemeente. Er zijn mensen die het woord 'verdoemenis' zo koud en onverschillig kunnen gebruiken. Maar dat woord kun je alleen maar met een huivering

uitspreken. Eeuwig weg gedaan worden in de buitenste duisternis... Nog is het genadetijd. Vlucht toch tot de genadetroon!

Hij zal recht doen over al die vijanden. Maar Hij zal ook recht doen over al Zijn uitverkorenen. 'Maar mij met al de uitverkorenen tot Zich in de hemelse blijdschap en heerlijkheid nemen zal.' Hij heeft ze gekend in Zijn verkiezende liefde. Hij heeft ze geschreven in Zijn handpalmen. Hij heeft ze gekocht met Zijn bloed. Hij heeft ze geleid door Zijn Geest. Hij zal ze eeuwig tot Zich nemen. *En God zal alle tranen van hun ogen afwissen.* (Openb.21:4)

Samuël Rutherford schrijft in één van zijn gevangenisbrieven vanuit Aberdeen: 'Dan zal Jezus een zachte doek nemen en Hij zal al de tranen uit de ogen uitwissen.' De oorzaak van de tranen zal worden weggenomen en dat is de zonde. Dan zijn Gods kinderen eeuwig thuis.

En waar gaat het dan om, gemeente? Niet allereerst om de hemelse heerlijkheid, maar wat hier staat: Hij zal ze tot Zich nemen! Wat zou de hemel zijn als Hij er niet was? Het gaat niet om het meubilair van de hemel, om het zo te zeggen, maar om de God van de hemel, om de Christus van de hemel. Daarvan zegt Paulus: *En alzo zullen wij altijd...* In de hemel zijn? Nee: *En alzo zullen wij altijd met de Heere wezen. Zo dan, vertroost elkander met deze woorden.* (1 Thess.4:17-18)

Amen.

Slotzang: Psalm 98:4

Laat al de stromen vrolijk zingen,
De handen klappen naar omhoog;
't Gebergte, vol van vreugde, springen,
En hupp'len voor des HEEREN oog;
Hij komt, Hij komt, om d' aard' te richten,
De wereld in gerechtigheid;
Al 't volk, daar 't wreed geweld moet zwichten,
Wordt in rechtmatigheid geleid.